

REGATUL HAȘEMIT AL IORDANIEI

Suprafața: 92.300 km².

Împărțire administrativă: 12 guvernorate, conduse de către un guvernator, numit de către rege

Capitala: Amman. Alte orașe importante: Zarqa, Irbid, Aqaba, Karak

Populația: 5.906 mii locuitori (70% - locuiește în mediul urban).

Structura etnică: Arabi (98 %), Circazieni (1%), Armeni (1 %).

Religie: Musulmani suniți (92 %), Creștini (6 %), altele (2 %).

Limba oficială: araba, (se vorbește și engleza)

Moneda: dinarul iordanian

Ziua națională: 25 mai (proclamarea independenței Regatului Transiordaniei, în 1946).

Formă de guvernământ: monarhie constituțională.

Situația internă

După primul Război Mondial, teritoriile aflate la est de Iordan au fost puse sub mandat britanic, cu numele de Transiordania. La 15 mai 1923, Marea Britanie a recunoscut Transiordania, ca regat sub tutelă britanică, sub conducerea emirului Abdallah, fiul șerifului Hussein al Meccăi, descendent al familiei hașemite a profetului Mohamed.

La 25 mai 1946, Transiordania a devenit independentă, iar în 1948 emirul Abdullah a fost proclamat rege al Regatului Hașemit al Iordaniei. După crearea Statului Israel (mai 1948), armata iordaniană a participat, alături de alte state arabe, la primul război arabo-israelian. În urma armistițiului cu Israelul (1949), Iordania a anexat Cisiordania (partea din Palestina istorică, pe care urma să fie constituit un stat arab, conform rezoluției ONU, nr.187/1947) și Ierusalimul de Est.

Regele Abdullah a fost asasinat în 1951, Hussein Ibn Talal succedându-i la tron și s-a menținut la putere până la sfârșitul vieții, în 1999. Tatăl s-a dovedit un abil supraviețuitor al evenimentelor care au bulversat Orientul Mijlociu în cei 48 de ani ai domniei sale. În 1967, în „Războiul celor șapte zile”, a pierdut Cisiordania și s-a confruntat cu un mare aflus al palestinienilor, care au generat un război civil în Iordania. I-a pus capăt în septembrie 1970, palestinienii fiind siliți să transfere structurile politice ale OEP și taberele militare în Liban, ceea ce a atras reacții violente a disidenței palestiniene, aceștia constituind organizația teroristă „Septembrie Negru”.

În 1974 a recunoscut, alături de celelalte state arabe, OEP-ul ca reprezentant unic și legitim al poporului palestinian. În 1988, Iordania a rupt legăturile cu Cisiordania, lăsând teritoriul respectiv să fie administrat de OEP.

Iordania a luat parte la Conferința de la Madrid (octombrie 1991), care a pus bazele demarării procesului de pace în Orientul Mijlociu, iar la 26 octombrie 1994 a semnat Tratatul de pace cu Israelul, realizând prin aceasta și recuperarea părții din teritoriu care se afla sub ocupație israeliană.

Regele Abdullah al II-lea al Iordaniei este la conducerea statului din 1999, după moartea tatălui său. Mama fiind britanică (Antoinette Avril Gardiner, Prințesa Muna al-Hussein) și-a definitivat studiile și cariera militară în Marea Britanie și Statele Unite. Economia Iordaniei s-a îmbunătățit sub Regele Abdullah I, el reușind să crească numărul investitorilor străini.

Iordania face parte din grupul statelor arabe limitat-reformiste care au reușit să evite sau să „încercuiască” efectele mișcărilor revoluționare prin implementarea unor reforme limitate pe termen scurt. În pofida situației, în aparență, calmă din țară, nu este în întregime și pe termen lung la adăpost de consecințele „primăverii arabe” și, îndeosebi, de cele pe care le reprezintă ascensiunea islamismului politic în ansamblul sistemului regional al Orientului Mijlociu.

Viața internă iordaniană a cunoscut în ultimii ani, frecvente momente de tensiune în plan socio-politic, cu implicații directe asupra ritmului de implementare a programelor de reforme, îndeosebi economice. Societatea iordaniană se confruntă cu efectele unei recesiuni economice prelungite, care se manifestă în plan social prin șomaj, corupție, inflație, sărăcie.

Iordania se confruntă cu un val uriaș de refugiați sirieni. În ultimii doi ani s-au înregistrat aproximativ 500.000 de sirieni. Se presupune că numărul celor neînregistrați, care locuiesc la familii sau prieteni, este mult mai mare. În iulie 2012, a fost deschisă tabăra de refugiați de la Zaatari, care a devenit a doua locație ca număr de refugiați din lume. În 2013, s-a deschis o a doua tabără de refugiați în regiunea Azraq, la 90 de km distanță de frontiera siriană, cu capacitate maximă de 130.000 de persoane. Potrivit reprezentanților Crucii Rosii, 30% din totalul refugiaților sirieni din Iordania, trăiesc în tabere. Prezența lor constituie o povară deloc neglijabilă pentru o țară care se luptă, din punct de vedere economic, social și al securității interne, cu un efort financiar pe care resursele proprii nu îl pot susține. Pe de altă parte, Iordania constituie o țintă pentru expansiunea fenomenului jihadist radical, „Statul Islamic” neascunzându-și intenția de a include această țară în granițele „califatului” său islamic. La aceasta se adaugă, existența recunoscută în Iordania a unei puternice prezențe islamiste a Fraților Musulmani care, pe fondul evoluțiilor din zonă, au devenit tot mai ofensivi și agresivi. Din aceste multiple motive, monarhia s-a alăturat coaliției internaționale anti-teroriste, participă la acțiuni militare transfrontaliere împotriva islamiștilor care acționează în Siria și acceptă pe teritoriul său voluntari sirieni din structurile de opoziție a regimului sirian pentru a fi pregătiți și instruiți și pentru a fi integrați în campania de combatere a expansiunii regionale a islamismului radical.

Constituția Iordaniei a fost adoptată în anul 1952, și este în vigoare și în prezent.
Regatul Hașemit al Iordaniei este membru al ONU din decembrie 1955.

Relațiile diplomatice cu România

Relațiile diplomatice dintre România și Regatul Hașemit al Iordaniei au fost stabilite la 2 aprilie 1975.

Ca urmare a vizitelor regelui Hussein Ibn Talal în România (29-30 ianuarie 1974) și a președintelui României, Nicolae Ceaușescu în Iordania (14-17 aprilie 1975), la Amann și București s-au deschis ambasaderele celor două state.

Pe lângă Ambasada Regatul Hașemit al Iordaniei de la București mai funcționează la Brașov un Consulat Onorific al Regatului .

În 2 aprilie anul 2015 s-au împlinit 50 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice.

ANCI și Regatul Hașemit al Iordaniei

Cu ocazia marcării a 50 de ani de relații diplomatice, ANCI a inițiat programul cultural *Fără frontiere*, care s-a implementat în România în anul 2015.

În anul 2016, activitățile programate pentru a se desfășura în Iordania, au fost preluate și implementate în cadrul programului *Maramureșul în lume: imagine, cultură și spiritualitate*.

Bibliografie:

- www.mae.ro
- *Noul Orient Mijlociu între “primăvara arabă” și “haosul constructiv”*. autori : Dumitru Chican și Emanuel Peterliceanu- Editura Proema, 2013
- *Istoria relațiilor diplomatice româno-arabe*, autor Emanuel Peterliceanu -Editura Proema, 2014
- *Dă'ish sau Jihadul de lângă noi*, autor Dumitru Chican – Editura Proema, 2015